

KRUMELURERNA

Projektbeskrivning ht 2018

Marina Udenius

Terese Sjöstedt

Nuläge

Vi har en barngrupp på 17 barn i åldrarna 3-5 år, varav sex barn är nya i gruppen. Vi är två förskollärare och en barnskötare som arbetar mest i denna grupp.

Sopmonsterna är fortfarande ständigt närvarande i verksamheten.

Majoriteten av Krumelurerna är intresserade av:

- Språket
- Bokstäver
- Ljud
- Vill ha namnkort för att kunna skriva sitt och andras namn.
- Pärlar halsband och armband där de skriver namn med våra bokstavspärlor.
- Spelar spel där kommunikationen mellan spelarna är viktig.
- Rim
- Sammansatta ord
- Sopmonstern
- Sjunger
- Läser mycket böcker
- Ljudar
- Pärlar

Mål som vi valt för denna termin är följande

- Utvecklar intresse och förståelse för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra.
- Utvecklar ett nyanserat talspråk, ordförråd, begrepp samt sin förmåga att leka med ord.
- Utveckla sitt intresse för skriftspråk.
- Utveckla sin förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta och hantera konflikter.

Beskrivning och reflektion

Barnen visade stort intresse och engagemang kring våra utedagar. De frågade ofta vilken dag det var utedag, när det var dags att packa väskan och var vi skulle gå samt kom med egna förslag på var de ville gå och vad vi skulle äta. Vi började terminen med att besöka Emanuelskolan för att hälsa på de barn som börjat i förskoleklass efter sommaren. Därefter önskade många av barnen att vi skulle besöka Sandbäckskolan för att även där hälsa på kompisarna som börjat förskoleklassen där. Vid besöket på Sandbäckskolan ville ett barn hälsa på sin gamla förskola som finns där, vilket vi gjorde. Utifrån observationer på de båda skolorna kunde vi se att barnen lekte mycket tillsammans med varandra. För att ge barnen inflytande i utformningen av våra utedagar frågade vi dem vad de tyckte var roligt med utedagarna. "Att leka med det här.." svarade många barn och pekade på lekplatsen. Utifrån barnens önskemål gick vi till Mossens lekplats. Återigen reflekterade vi över att barnen lekte alla tillsammans utan några större konflikter, konflikter som vi annars upplevde ganska ofta då vi var på förskolan. Vi frågar oss själv varför? Kan det vara så att när vi var innanför förskolans skyddande staket kände barnen att de kunde öva på det sociala samspelet med varandra. Men när vi gick utanför staketet var vi en grupp som höll ihop tillsammans när vi mötte omvärlden. Om vi frågar barnen själv kanske vi får ett svar på denna fråga. Vi pedagoger kände att det spontana sökandet efter djur och natur missades när vi besökte lekplatser. Vi ville besöka platser med ett rikare natur/djurliv så när ett barn önskade att gå till Stenängaskogen tog vi tillfället i akt och begav oss dit. Vilken skillnad! I Stenängaskogen pekade och visade barnen direkt fynd som de hittade i skogen, "titta två fågelbon högt upp i trädet" "en svamp".

På en avbruten gren hade många nyckelpigor samlats för att gå i ide "schhh de sover". Eftersom vi såg att barnen spontant intresserade sig för natur/djur gick vi även dit kommande vecka. De tittade direkt efter nyckelpigornas "ide" men "inga nyckelpigor" Ett barn hade önskemål om att fiska, ett annat barn ville gå över trollets bro så Stenängaskogen blev vår destination resterande utedagar denna termin för att ta tillvara på barnens inflytande. Att fiska verkade uppskattat av alla barn som var med. Alla ville prova på att hålla i fiskespöt och vänta på napp. Tyvärr fick vi ingen fisk på kroken, bara massa bottennapp. Vi upplever att flera barn nu kommer med spontana önskemål och idéer om vad de vill göra på förskolan. Kan detta vara för att de har märkt att vi pedagoger verkligen har tagit vara på barns önskemål denna termin, så de känner att det är värt att framföra sina önskemål?

Sopmonstren lever kvar i verksamheten även denna termin tack vare barnens stora engagemang. Barnen frågar vilket skräpmonster som skräpet ska till innan de kastar något och de är noga med att påpeka för varandra då de ser att något skräp hamnat hos "fel" sopmonster. Vid varje utedag påtalar många barn att det ligger alldeles för mycket skräp ute i naturen. "Det är inte bra för skogen" "Förstör" är kommentarer vi hör från barnen. Vi tar med plastpåsar så barnen kan plocka upp skräp som de tar med sig tillbaka till förskolan där de sedan slänger skräpet i rätt fack på soptunnorna. Då vi gick till återvinningsstationen för att kasta stora pappkartonger påpekade ett barn att det låg alldeles för mycket skräp utanför containrarna och på eget initiativ hjälptes alla barn åt att

samla skräpet och kasta det i rätt container. Vi hoppas att detta håller i sig även i skolåldern, tänk vilken vacker natur Sjöbo Kommun kommer ha framöver.

Vi tycker att det är bra att ha en specifik utedag, dels för att det blir en tydlig vikänsla och även för att vi ser hur mycket barnen uppskattar det.

Att göra barnen delaktiga i var vi ska gå, vad vi ska göra och vad vi ska äta för att barnen ska känna att de ska ha inflytande känns viktigt både för oss och barnen.

Föräldrarna underlättar oerhört genom att packa barnens väska med kåspåse och fylld vattenflaska på morgonen samt tar hem väskan med disk det uppskattar vi mycket. Detta bidrar till att vi snabbt kommer iväg på morgonen och kan vara ute en längre tid, på så sätt kan vi också komma iväg på längre utflykter. Stor eloge till alla föräldrar.

Den vandrande pinnen, *Pinnis* som vi fick av Stubben förra terminen har dött. Barnen reflekterade och delade med sig av sina erfarenheter över vad som händer när man dör och vad man gör med den som dött. Majoriteten av barnen sa att man kommer till himlen när man dör. Vi la *Pinnis* i en låda som vi grävde ner i trädgården.

Ett barn bildade ett kors av två pinnar och la på jorden. Ett annat barn hittade en större sten som hen tvättade av och skrev "*Pinnis*" på som lades på jorden tillsammans med en liten blomma. Under vilan läste vi boken "*Adjö Herr Muffin*" som handlar om döden. En vecka senare reflekterade ett barn över att det var för hög ljudvolym inomhus. Hen sa: "Vi måste vara tysta för pinnens öron så han kommer tillbaka" Ett annat barn förklarade att när man är död så kommer man aldrig mer tillbaka. Vi pedagoger hade tolkat det som att alla barnen hade förstått vad döden innebär när *Pinnis* dog men förstod nu att så inte var fallet.

Hur skulle vi kunna konkretisera detta så att alla barn förstod? Lösningen var inte långt borta. En morgon när ett barn kom till förskolan hade pappan kört en runda om kyrkan innan för att försöka stilla barnets nyfikenhet på denna byggnad. Nyfikenheten var än större på förskolan och frågorna haglade. Så vi bestämde oss för att cykla till kyrkan kommande dag. En vaktmästare som jobbar på kyrkogården öppnade kyrkan för oss så vi fick titta och ställa frågor. Tillsammans gick vi en promenad på kyrkogården, läste på gravstenar, tittade på blommorna och delade med oss av tankar och funderingar kring det vi upplevde. Många frågor om var man tar vägen när man dör och vad som händer med kroppen.

I början av terminen hade vi två språksamlingar innan maten, en i hallen och en på mattan i matrummet. Vår tanke med samlingen i hallen var att underlätta toabesöken genom att slippa kö, barnen deltog i samlingen och gick på toa när det blev ledigt. När man varit på toa gick man in till samlingen på mattan i matrummet. Vi upptäckte tidigt att samlingen i hallen inte var optimal för barnens lärande då vi upplevde att barnen hade svårt att koncentrera sig på samlingen samtidigt som de visste att det snart var deras tur att gå på toaletten. Det var ett barn som dröjde sig kvar på toaletten trots att hen egentligen var klar, detta för att få ta del av hela samlingen och inte avbryta för att gå in till samlingen vid mattan, trots att de båda samlingarna innehöll samma aktivitet. Vi pedagoger var inte heller nöjda med upplägget eftersom den som höll samlingen i hallen ibland fick avbryta för att hjälpa någon/några på toaletten.

Anledningen till att vi från början ville undvika kön till toabesöken var att det ofta uppkom konflikter mellan barnen i kön, knuffar, drag, trängsel och höga ljud, framför allt mellan de äldsta barnen. När vi upplevde att samlingen i hallen inte var optimal valde vi istället att återgå till att barnen står i kö i väntan på att toaletterna blir lediga. Då det framförallt är de äldsta barnen som hamnade i konflikt i dessa situationer ansåg vi att det var viktigt för dessa barnen att träna detta inför skolstarten då det i många situationer kräver att man behärskar denna förmåga. Vi valde att strukturera kön genom att sätta ett stjärnklistermärke på golvet som symbol för att här startar kön - första barnet står på stjärnan och resten ställer upp bakom. Vi har även en personal stationerad i hallen för att snabbt finnas till hands vid behov. Kösituationen har blivit bättre. Vi märker tydligt att den vuxnes närvaro betyder mycket och behövs för att underlätta för många barn när de står i kö. Vi är nu mer medvetna om att det underlättar om några barn i taget ställer sig i kö.

Språksamlingarna som vi tidigt under terminen startade med innan maten fick mycket positiv respons från många barn, även föräldrar berättade att barnen pratade mycket om sammansatta ord hemma. Vi började använda oss av bilder till exempel en bild på polis och en bild på bil, polis - bil, blir tillsammans polisbil. Många bilder lades ut på golvet och barnen fick undersöka olika konstruktioner av bilderna, till exempel sko - ros = skoros, nej det finns inget som heter så konstaterade barnen tillsammans och provar vidare, häst - sko = hästsko, ja det finns! Ett barn önskade bokstäver till bildkorten så vi gjorde ordkort till bildkorten. En dag kom ett annat barn och berättade att hen kunde stava: t a n d t r o l l = tandtroll. Vid nästa språksamling provade vi läsa ordet på ordkortet men inget barn kunde läsa, "men om jag ljudar ordet" sa pedagogen, r o s - ros svarade flera barn i kör. Hela den samlingen ljudade vi ordkort, en del barn hörde direkt vilket ord det var, andra behövde höra ljudningen några gånger innan de hörde, andra nöjde sig att para ihop ordkortet med rätt bild när de fått berättat för sig vad som stod på ordkortet.

Vi pedagoger observerade att när några barn satte sig för att spela rim-memory letade de efter kort som bildade sammansatta ord istället för att leta kort som rimmade. Därför bestämde vi oss för att vid nästa språksamling använda oss av rimkort. De äldsta barnen började direkt att bilda sammansatta ord istället för att rimma. Vi påtalade att det nu var rim vi skulle söka efter men barnen tappade snabbt fokus och visade inget större intresse. Vi pedagoger drog slutsatsen att det kunde vara själva situationen som förvirrade barnen. Vi befann oss på mattan i matrummet med bildkort vid båda tillfällena. Kan det vara så att barnen kopplade ihop matta och kort med sammansatta ord så när vi nu ville att de skulle rimma med korten istället skapades en förvirring. Vi bestämde oss för att vid nästa tillfälle göra något konkret istället. Vi gick ut på en promenad, med oss hade vi bildkort och under promenaden skulle vi hitta föremål som rimmade med bildkorten, nyckel - cykel, ben - sten osv. Vi upplevde att barnen snabbt kopplade ihop rim och började under slutet av promenaden hitta på egna rim då bildkorten tog slut. Vi pedagoger kunde även se att promenaden gynnade de barn som annars kan ha lite svårt att sitta still på mattan.

Vi upplevde att barnen nu använde rim vid flera tillfällen under dagen. Vid en frukost sa ett av de yngsta barnen "rimmar mjölk och gröt?" Ett annat barn började nonsensrimma mycket. Därför ville vi bygga vidare genom att använda oss av rim och ramsor för att få in rimmet i ett sammanhang. Ett av de äldsta barnen visade mycket större förståelse för rim än vi först hade trott. Barnet kunde snabbt komma på vilket ord som skulle in ramsan, trots att det vid flera tillfällen var krångliga ord.

Språksamlingarna har ofta varit innan maten. Terese upplever att hon missat detta en hel del på grund av att hon hämtat maten. Marina känner att hon ofta varit ensam ansvarig för detta och inte haft någon att riktigt dela det med och bolla idéer. Om Tove tycker det är okej, kanske det underlättar om hon hämtar maten, Terese och Marina delar då det pedagogiska ansvaret för språksamlingarna. Barnen har varit intresserade och vi känner att vi sett barnens behov och utvecklat dessa.

Utifrån barnens intresse för bokstäver skapade vi tillsammans med barnen ett bokstavsrum. Ett barn sa "Vi har ett bokstavsrum för att vi ska lära oss läsa och skriva" I rummet står en soffa och i anknytning till soffan står en hylla med många böcker. Detta benämns som ett "bibliotek". Några barn hjälpte till att sätta upp alfabetet på väggen, en pedagog berättade vilken bokstav i ordningen som kom och barnen letade upp rätt bokstav. Ett barn reflekterade över att

bokstäverna hade olika färger som bakgrund och pedagogen berättade att de bokstäver som är gröna heter konsonanter och de som är gula heter vokaler. Detta barn har vid ett flertal tillfälle påtalat att det finns konsonanter och vokaler i alfabetet, även föräldrarna har berättat att det talas mycket om bokstäver och bokstavsrummet hemma. Bokstavsrummet kommer fortsätta utvecklas till våren, då vi har mer material som ska fram men intresset hos barnen avtog när intresset för pärlplattor tog vid.

Alla barnen har visade stort intresse och engagemang för att bygga pärlplattor utifrån sin förmåga. Vi utvecklade aktiviteten genom att utmana barnen att gå från att spontant sätta pärlor till att bygga egna mönster för att sedan bygga efter färdiga mönster. Vi har nu hittat en app där barnen kan skapa sina egna mönster, skriva ut mönstren och bygga efter sitt eget. Denna app introducerar vi nästa termin.

Vid begravningen av Pinnis fick några av barnen fotografera det som de tyckte var av vikt under själva ceremonin. Vi kunde då se att de barn som använde mobilen för att fotografera var väldigt duktiga på detta. Vi tänkte att två barn ska få använda Ipaden på utedagen för att dokumentera det som de tycker är viktigt. De skulle sen tillsammans få göra ett blogginlägg av bilderna de valt. Detta blev inte lyckat. Istället fick ett barn i veckan fotografera något som den var intresserat och sedan dokumentera detta. Två barn fotograferade när de byggde pärlplattor samt skrev och gjorde sedan dokumentationer i piccollage på Ipaden. Dokumentationerna sattes upp på väggen. Eftersom vi kunde se en

nyfikenhet hos barnen som stod bredvid ska fler barn få prova på detta sätt att dokumentera. Stoltheten var stor hos de barn som har sina egna dokumentationer på väggen och den känslan vill vi försöka ge till fler.

Vi har aktivt arbetat fram metoder under terminens gång för att undvika konflikter i största möjliga mån. Trivselenkäten som gjordes med barnen visar tydligt en klar förbättring på frågan "har det hänt många gånger att någon inte varit snäll mot dig?". Förra terminen svarade 36% Nej, denna termin har denna siffra höjts till 65%. Vi hoppas och tror att våra metoder ligger till grund för denna förbättring.

Exempel:

- Vi har en personal alltid stationerad i toakön
- Barnen går oftast direkt upp på vilan utan att först vänta på mattan
- Vi sätter en stjärna på golvet som märke där kön startar
- Vi hjälper barnen i konfliktlösning hela dagarna och ger dem strategier och metoder för att lättare hantera konflikter
- Vi är medvetna om var/ hur och när konflikter startar så vi bryter i tid och finns där. Typ avleder ett triggat barn med annan aktivitet såsom spela spel, bygga pärlplatta.
- Lågaffektivt bemötande, lugnar ner istället för att trigga upp
- Mycket barninflytande denna termin vilket gör att barnen är motiverade och intresserade av aktiviteter
- Fortbildning med jämna mellanrum vilket gör att förhållningssättet alltid är aktuellt och friskt i minnet
- Vuxna som är tydliga och står fast vid vad som sägs
- Tydliga rutiner, bestämda platser vid mat och vila.
- När barn går på toaletten, upp på vilan etc är vi medvetna om vilka barn som funkar att vara tillsammans för att inte konflikter uppstår

I slutet av denna terminen har det varit en hel del konflikter som ofta lett till slag samt att många barn gör som andra gör med kommentaren att den gjorde också. Vi har fokuserat på att det viktiga är att man själv gör rätt. Vi bestämde oss för att ha nolltolerans för fysiska aktiviteter såsom brottning. Det har under hela terminen funnits ett stort intresse för superhjältar. I början av terminen köpte vi in superhjältar i form av dockor, som har varit och är fortfarande populära. Vi fick ett tips av en förälder som pratat med sitt barn

hemma om att hen skulle vara en superhjälte. Vi spann vidare på detta och under ett mellanmål bestämde vi tillsammans med barnen att vi skulle vara Stenängahjältar. För att veta vilka förmågor en Stenängahjälte har så tittar vi på vår kompisol. Detta arbete kommer vi att fortsätta med till vårterminen.

Vi har använt oss av en annan form av reflektionsprotokoll än tidigare terminer. Vi skriver direkt på datorn och har lättare för att få en röd tråd i arbetet. Vi vet vad vi ska skriva och förstår vad gör.

Vi tycker att vi är bra på att hjälpas åt på hela förskolan och täcker upp för varandra.

Inskolningarna av treåringarna fungerade jättebra denna termin. Vi kom snabbt in i rutiner och fick en fungerande grupp. Detta för att inskolningsfokus inte bara låg på verkstan utan även på de barn som flyttade in i röda huset.

Vi tycker att vi (Marina och Terese) har ett bra samarbete mellan oss. Vi kan vara öppna mot varandra och säga vad vi tycker och tänker. Detta gör att vi utvecklas som pedagoger. Man behöver inte säga allt för vi vet vad som gäller och vem som gör vad. Vi har många pedagogiska diskussioner där vi uttrycker våra åsikter och lär av varandra.

Vi tycker att det är positivt att vi fått gå på många utbildningar, att vi fått göra det tillsammans. Utbildningar tolkar vi olika, tolkningarna leder till utvecklande diskussioner som skapar en gemensam syn.

Vi saknade lite den gemensamma tiden för hela arbetslaget för att tillsammans gå igenom barnen innan utvecklingsamtalen.